

сфери, врожайність культур та сукупність природних факторів, оскільки основна доля продуктів харчування виробляється всередині країни.

Щодо тих груп товарів, які належать до непродовольчих, значення ІСЦ для даної категорії напряму залежить від коливань курсу валют, враховуючи значну частку імпорту. Ціни на послуги (наприклад, освітні чи транспортні) підлягають адміністративному регулюванню, через що вони демонструють меншу тенденцію до зниження.

Загалом протягом 2015-2019 років в Україні відбувались коливання ІСЦ, але найбільший масштаб з 2017 року спостерігався щодо ІСЦ на житло, воду, електроенергію та газ. Оцінюючи вагову структуру для розрахунку ІСЦ в Україні, спостерігається тенденція переважання в ній ІСЦ на продукти харчування та електроенергію, газ та інші види палива. Нині спостерігається тенденція до зниження темпів інфляції в Україні.

Таким чином, очевидно, що має продовжуватися адаптація світової практики розрахунку показника ІСЦ до національних особливостей економіки країни, а соціальна політика України має формуватися так, аби негативний вплив інфляції та девальвація національної валюти були обмежені шляхом зниження рівня споживчого попиту та помірної грошової пропозиції.

Література:

1. Статистичний щорічник України за 2018 рік / [За ред. І. Є. Вернера]. – К. : Державна служба статистики України, 2018. – 482 с.
2. Остапчук Ю. М. Індекс споживчих цін: сприйняття та реальність: Посібник/Ю. М. Остапчук. – К. : Державний комітет статистики України, 2006. – 56с.
3. Загірняк М.В. Економіка підприємства: магістерський курс. Підручник. Частина II / Загірняк М.В., Перерва П.Г., Труніна І.М., Воробйова Л.Д., Квятковська Л.А., Пирогов Д.Л., Косенко О.П., Маслак М.В., Лозовик Д.Б., Коробкова І.В.; за ред. проф. Загірняка М.В., Перерви П.Г., Маслак О.І. – Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2015 – 756 с.

ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В КРАЇНАХ ЄС

Ярмош Олена Віталіївна
к.ф.-м.н., доцент

Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Культурні та креативні галузі (ККГ) лежать в основі креативної економіки: наукомісткі, засновані на індивідуальній творчості та талантах, вони генерують величезне економічне багатство та зберігають ідентичність, культуру та цінності. Усвідомлення переваги отримання вигод від розвитку креативної економіки в світі припадає на кінець попереднього тисячоліття. Сьогодні можна спостерігати беззаперечні переваги розвитку креативного сектору економіки в країнах Європейського Союзу, про що свідчать численні дослідження, наукові публікації та звіти впливових міжнародних організацій.

Підвищення конкурентоспроможності ККГ для зайнятості та зростання показує, що вони працевлаштовують понад 12 мільйонів людей в ЄС, що становить 7,5% від усіх зайнятих у загальній економіці. Вони вносять важливий внесок в економіку, отримуючи 5,3% від загальної ВДВ ЄС та ще 4% номінального ВВП ЄС, створеного високотехнологічними галузями [1].

Новий європейський порядок денний для культури визнав роль культурного та творчого секторів у «виготовленні інноваційних рішень, які позитивно впливають на інші сектори та сприяють підвищенню конкурентоспроможності економіки». У цьому контексті Комісія організовує регулярний діалог із культурним та творчим секторами для виявлення потреб у політиці та формування всеохоплюючої політичної бази на рівні ЄС.

Наразі відбулись три зустрічі за участю експертів та зацікавлених сторін, що представляють креативні сектори. Перша зустріч була зосереджена на творчості та її взаємозв'язку з промисловими ланцюгами створення вартості, інноваціями та бізнес-середовищем. Другий обговорював розвиток навичок творчих професіоналів, спосіб їх взаємодії з галуззю та ринками, а також роль постачальників освіти та організації підтримки бізнесу. Третя зустріч висвітлила значення та проблеми інтелектуальної власності, а також роль творчості та дизайну у переході до більш стійкої економіки та суспільства [2].

ККГ стикаються з постійно мінливим середовищем, яке кидає виклик практиці, бізнес-моделям та ринковому балансу. З метою оцінки впливу таких змін на вимогу Комітету з питань культури та освіти Європейського парламенту було проведено дослідження, яке висвітлює ключові тенденції, що можуть вплинути на майбутній розвиток ККГ в їх операційному контексті в ЄС до 2030 року.

В дослідженні наведено два сценарії – амбіційний та руйнівний – розвитку основних сфер: економічної, ринку праці, політичної та нормативної, соціальної, технологічної, міжнародних культурних відносин, політичної та професійної свободи, екологічної [1]. За даними дослідження наведемо потенційні перспективи та можливості розвитку ККГ у ЄС до 2030 р. (табл. 1).

Таблиця 1

Найвірогідніші виклики та можливості розвитку ККГ у ЄС до 2030 р.

Сфери	Потенційні перспективи та можливості	Індекс ймовірності
Економічна сфера	ККГ діятиме як важливий двигун територіальної привабливості	4
	ККГ у Європі залишатимуться значно конкурентоспроможними	3,2
	Політика фінансування в ЄС краще відобразить інноваційний характер ККГ та їх структури	3
	ЄС створить більше економічних стимулів для розвитку ККГ	2,9
	Будуть розроблені нові інструменти фінансування для подолання фінансово-економічних проблем, з якими стикається CCS	2,8
Сфера ринку праці	ККГ забезпечать передові позиції в суспільстві, залишаючись в курсі останніх тенденцій	3,5
	Протягом наступних десяти років транснаціональна мобільність європейських спеціалістів з ККГ ще більше зростатиме	3,3
	Працівники ККГ, що займаються позаштатною роботою та іншими нетиповими видами роботи, отримають більше доступу до пільг соціального страхування та підвищать рівень безпеки їх роботи	3
	Фахівці ККГ отримають легший доступ до недержавних ринків	3
	Творчість та мистецтво збільшать їх значення у навчальних програмах	2,9
Технологічна сфера	Технологія сприятиме зростанню певних галузей (наприклад, аудіовізуальних, відеоігор)	4
	Технологія збільшить залучення громадян та модернізує діяльність у більш традиційних секторах (наприклад, музеї, спадщина)	2,9
	Збільшиться фінансування на розвиток цифрових/ технологічних навичок	2,7
Екологічна сфера	ККГ надихне на індивідуальні та суспільні зміни	4,2
	Поінформованість про стійкість ККГ зростатиме протягом наступних років	4,1
	Протягом наступних десяти років буде проведено більше науково обґрунтованих досліджень та вимірювання впливу ККГ на навколишнє середовище	3,7

Складено автором за інформацією [1]

На світовій арені багато програм різного масштабу - від ЮНЕСКО до місцевого рівня - розпочато для розбудови креативної економіки та різних її галузей окремо. В пріоритетах впливової програми «Культура та креативність» підтримка творчих творчої індустрії зводиться до одночасного розвитку п'яти компонентів [3]:

- 1) розробка політики та адвокація, діяльність професійних мереж та асоціацій;
- 2) зміцнення організаційного потенціалу, зокрема, шляхом спеціальної освіти та навчання протягом усього життя;
- 3) робота інкубаторів та акселераторів;
- 4) створення кластерів та хабів;
- 5) інтернаціоналізація (тобто орієнтація на світові ринки та світовий творчий етап).

Підтримка розвитку культурних та креативних галузей як перспективного напрямку економічної діяльності в ЄС не закінчується численними програмами розвитку та підтримки. Значних сил Європейський парламент та окремі програми ООН приділяють питанням розбудови екосистеми креативної економіки, підтримці творців та новаторів, дослідженню закономірностей та перспектив розвитку галузі. Значне надбання європейського досвіду знаходить своє застосування в інших країнах світу.

Література:

1. Research for CULT Committee - Culture and creative sectors in the European Union – Key future developments, challenges and opportunities. PE 629.203– September 2019 [Online]. Available : [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629203/IPOL_STU\(2019\)629203_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/629203/IPOL_STU(2019)629203_EN.pdf).
2. Boosting the competitiveness of cultural and creative industries for growth and jobs. 2016 [Online]. Available : <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/18001>.
3. The creative economy in Europe: 5 steps to rise. [Online]. Available : <https://www.culturepartnership.eu/en/article/creative-economy-steps-to-rise>.